

Załącznik do Uchwały
Nr XXXII/324/2021
Rady Gminy Iwanowice
z dnia 26 maja 2021 r.

STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY IWANOWICE
NA LATA 2021-2026

Spis treści

I. Zgodność Strategii z dokumentami unijnymi i krajowymi.....	5
II. Metodologia opracowania Strategii.....	8
III. Część diagnostyczno-analityczna sytuacji społecznej Gminy Iwanowice.....	10
Sekwencja działań w procesie diagnozowania w SRPS.....	10
IV. Diagnoza kluczowych problemów.....	13
Problemy społeczne identyfikowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz środowisko lokalne.....	13
Problem społeczny nr 1.....	15
Problem społeczny nr 2.....	16
Problem społeczny nr 3.....	18
Problem społeczny nr 4.....	19
Problem społeczny nr 5.....	21
Problem społeczny nr 6.....	22
V. Analiza SWOT.....	24
a) Mocne i słabe strony.....	25
b) Szanse i zagrożenia.....	26
VI. Cele strategiczne i operacyjne w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice.....	27
6.1. Cele strategiczne i operacyjne.....	27
I. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin w trudnych sytuacjach życiowych.....	27
II. Działania zmierzające do aktywności społecznej jak i zawodowej grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz bezrobocie.....	28
III. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego, w tym profesjonalizacja kadr pomocowych....	29
VII. Źródło finansowania.....	29
7.1. Wdrażanie, monitorowanie oraz ewaluacja strategii.....	29

Wprowadzenie

Samorządy realizują zadania polityki społecznej i gospodarczej nie tylko na podstawie aktów normatywnych, ale również w oparciu i poprzez uprzednio przygotowaną strategię. Dla potrzeb niniejszego opracowania, pojęcie strategii rozumiane jest jako: „określona koncepcja systemowego działania, polegająca na formułowaniu (...) długookresowych celów (...) i ich modyfikacji w zależności od zmian zachodzących w otoczeniu, określaniu zasobów i środków niezbędnych do realizacji tych celów oraz sposobów postępowania (reguł działania, dyrektyw, algorytmów) zapewniających optymalne ich rozmieszczenie i wykorzystanie w celu elastycznego reagowania na wyzwania”.¹

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika wprost z art. 17. ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej: „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.²

Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych należy mieć na uwadze jej główny cel, czyli integrację osób, rodzin które przejawiają problemy oraz dążenie do zmiany negatywnych sytuacji występujących w społeczeństwie.

Strategia posiada charakter czasowy, w związku z czym została przygotowana na lata 2021-2026 i jest zgodna z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych na poziomie europejskim, ogólnopolskim oraz samorządowym. Prace nad dokumentem prowadzone były zgodnie z Zarządzeniem nr 80/2020 Wójta Gminy Iwanowice z dnia 23 września 2020 r. przy udziale wszystkich członków Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice zgodnie z metodologią tworzenia niniejszych dokumentów składa się z trzech części, tj. części wstępnej zwanej teoretyczną, diagnostyczną oraz programową.

Część pierwsza tj. teoretyczna ukazuje kontekst teoretyczny, legislacyjny oraz metodologiczny. Część pierwsza zawiera także diagnozę problemów społecznych Gminy, opartą na badaniu źródeł zastanych oraz analizę specjalnie do tego celu skonstruowanych ankiet. Celem niniejszej części jest nazwanie mocnych stron, zasobów tych zarówno ludzkich jak i

¹ Strategie w polityce społecznej, (red) M. Grewniński, A. Karwacki, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, s.6

² Dz. U. Z 2019 r. poz. 1507

i organizacyjnych, infrastrukturalnych jak finansowych, określenie szans rozwojowych jednostki samorządu terytorialnego , wskazanie istniejących braków , niedostatków oraz problemów społecznych.

Część druga przedstawia plan strategiczny, najistotniejsze założenia polityki społecznej Gminy, które zostały ujęte w formie celów i kierunki działań Strategii.

Część trzecia ukazuje informację na temat sposobu wdrożenia strategii oraz prowadzenia monitoringu i ewaluacji.

I. Zgodność Strategii z dokumentami unijnymi i krajowymi

Uartymi normami polityki społecznej realizowanej na terenie RP przez władze publiczne określone zostały w Konstytucji RP. Konstytucja określa dobro rodziny, z uwzględnieniem rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej czy społecznej, rodzin wielodzietnych oraz niepełnych, które mają prawo do pomocy ze strony władz publicznych. Dobro rodziny jest zasadniczą kwestią niniejszego dokumentu programowego, ze względu na to iż rodzina oraz jej wspieranie jest najważniejszą komórką społeczną a co za tym idzie to od niej należy rozpoczynać każdą formę pomocy.

Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 30.01.2019 r. poz. 1507 tekst jedn.). Wielowątkowość problemów społecznych które występują w gminie wywołuje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości.

Są to m.in.:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1876),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz.821),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176 z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 lipca 2006 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2006 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 218), wraz z aktami wykonawczymi,
- Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 111), wraz z aktami wykonawczymi
- Ustawa z dnia 7 września 2008 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 808)
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2133 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy Państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407)
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczególnych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z dnia 30 maja 2018r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1601)

Ponadto wspomnianymi wyżej aktami prawnymi, podczas realizacji strategii możliwe jest odwołanie się do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

Uwzględniono również te dokumenty, które prezentują konieczność gwarantowania dialogu oraz partnerskiej współpracy instytucji rządowej, samorządowej, organizacji pozarządowych biznesu, a także uznaje się za konieczną współpracę partnerską z osobami narażonymi na wykluczenie społeczne.

Należą do nich:

- Europa 2020 –Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu
- Strategia Rozwoju Kraju 2020–Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo

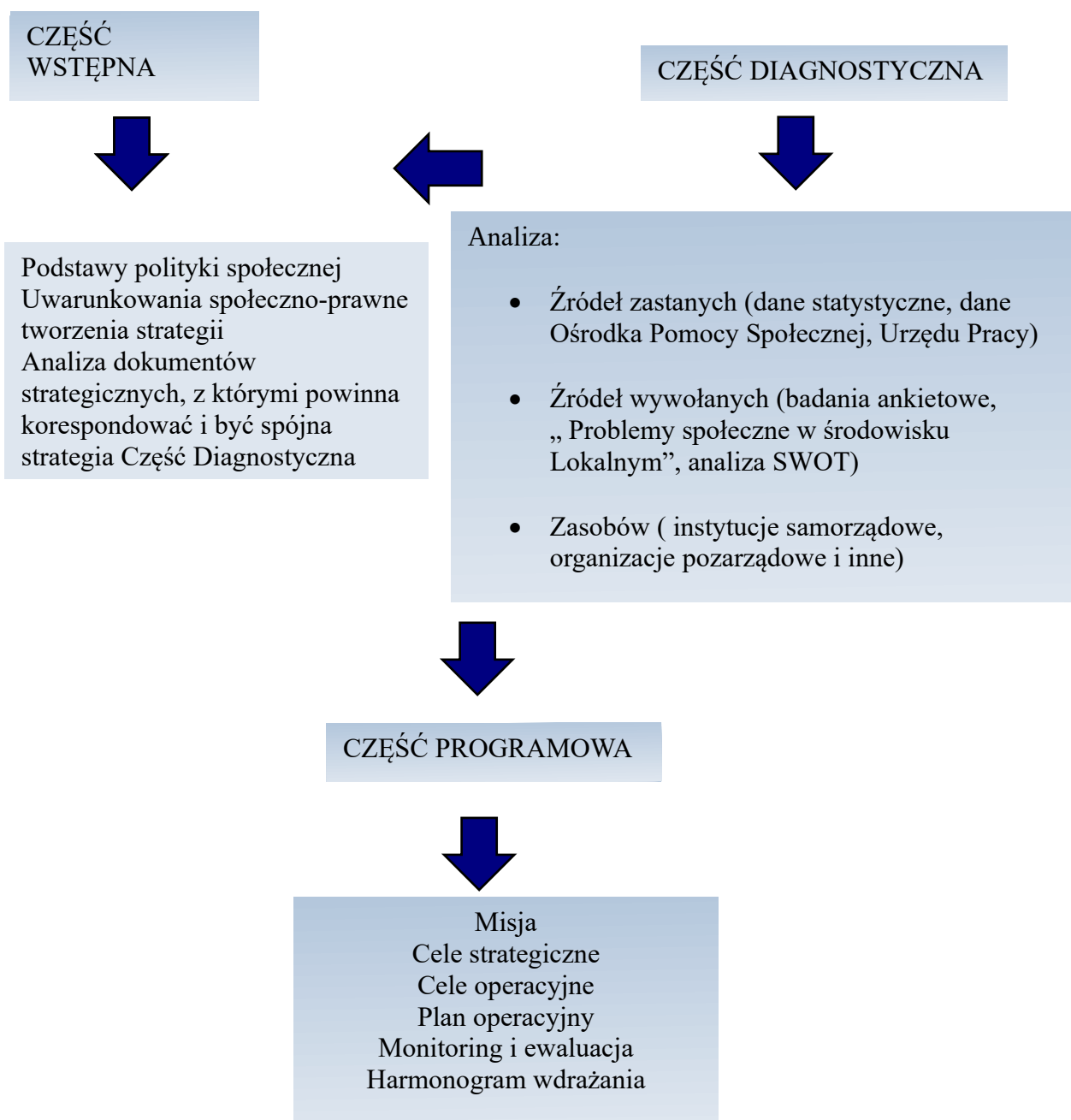
- Umowa Partnerstwa –Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2012-2020
- Raport Polska 2030
- Polska 2030. trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju
- Komunikat Komisji Europejskiej „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej”
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej
- Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2030”
- Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice, Województwo Małopolskie
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krakowskim 2016 – 2020
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020
- Program Strategiczny „Włączenie społeczne” na lata 2010-2020
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji

Strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy jest jednym z dokumentów w obszarze polityki społecznej, którego efekty dotyczą jego mieszkańców. Analiza dokumentów programowych, które powstają na poziomie kraju, województwa, powiatu czy gminy pozwala na dynamiczne planowanie działań na poziomie lokalnym w taki sposób, by nie odtwarzać pewnych działań, ale wkomponowywać własne propozycje programowe w już działającą dokumentalność formalnoprawną.

II. Metodologia opracowania Strategii

Prace nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych przebiegły zgodnie z przyjętą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej metodologią. Poniższy diagram przedstawia metodologię opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice.

Diagram 1. Metodologia opracowania dokumentu strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została stworzona na podstawie między innymi badań ankietowych, które zostały przeprowadzone z mieszkańcami gminy pod kątem „Problemów społecznych w środowisku lokalnym”, w konsekwencji czego została przeprowadzona analiza SWOT.

Analiza SWOT należy do grupy metod zintegrowanych, czyli badających zarówno samą jednostkę jak, również jej otoczenie. Akronim pochodzi od angielskich wyrazów: strenghts („S”- siły, atuty, mocne strony), weaknesses („W”- słabe strony, słabości), opportunities („O”- szanse, okazje, korzystne tendencje w otoczeniu zewnętrznym), threats („T”- zagrożenia, niekorzystne zjawiska zewnętrzne).³

Celem strategii jest integracja osób, rodzin przejawiających problemy, dążenie do zmiany negatywnych sytuacji występujących w społeczeństwie.⁴ W czasie tworzenia strategię oparto również na metodzie partycypacyjno-eksperckiej. W ramach tego działania zorganizowane zostało spotkanie warsztatowe, w którym wzięli udział przedstawiciele instytucji i organizacji na terenie gminy oraz Zespół ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice.

W czasie konsultacji społecznych zostały przedstawione wyniki ankiety „ Problemy społeczne w środowisku lokalnym” oraz analiza rocznego sprawozdania MRPiPS 2017- Powody przyznania pomocy. Następnie odbyła się praca w zespołach, której celem było określenie problemów społecznych identyfikowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz problemów społecznych w ocenie środowiska lokalnego. Podczas konsultacji dokonano również analizy SWOT przedstawiając mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia polityki społecznej Gminy Iwanowice.

³ T. Imiela, Próba oceny pozycji strategicznej i koncepcja strategii dla dużej elektrowni na przykładzie elektrowni Bełchatów II, Łódź, Politechnika Łódzka, Wydział Organizacji i Zarządzania 2010, s.173.

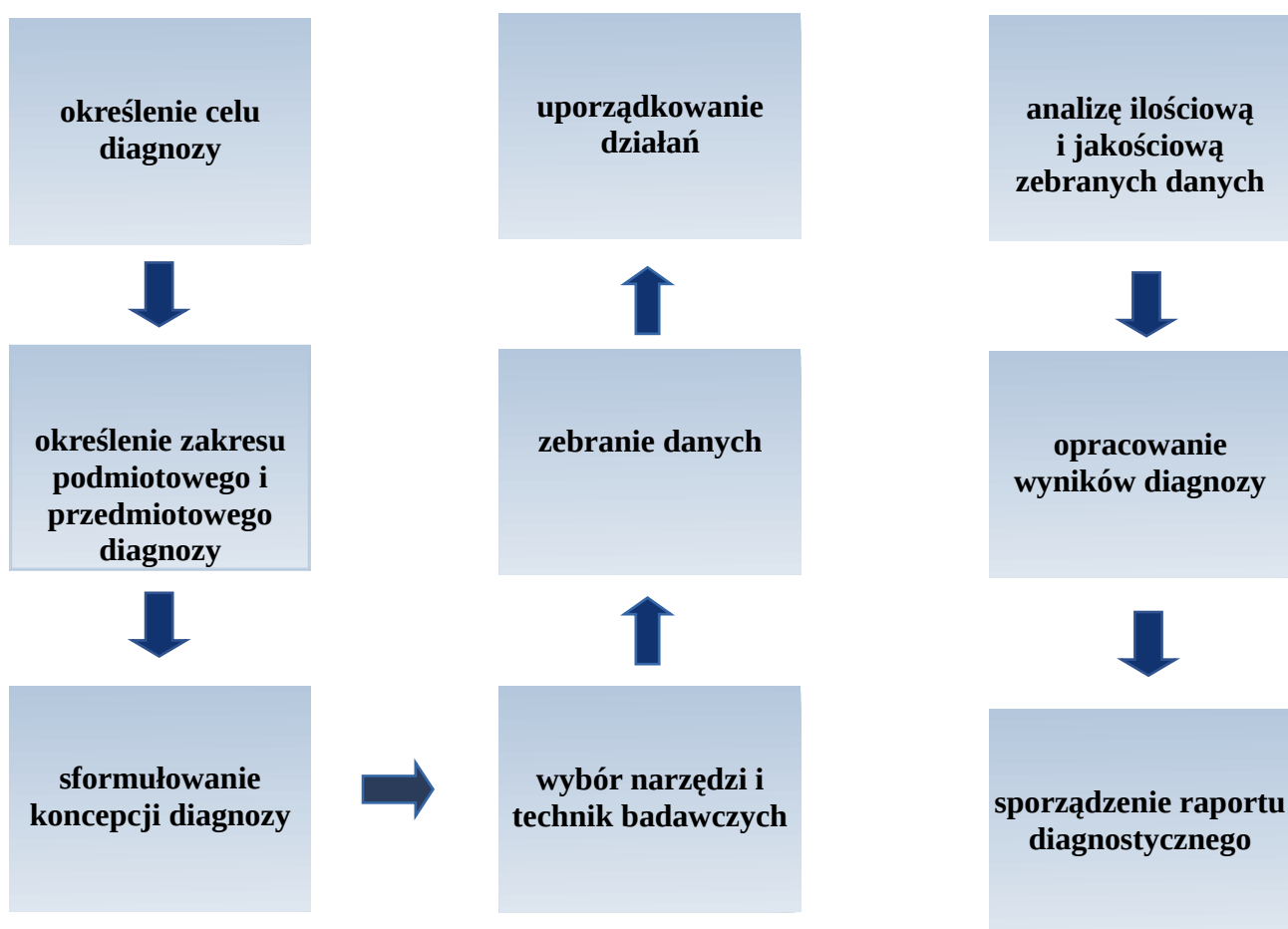
⁴ Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (Dz. U.2019 r. poz. 1507) str.17

III. Część diagnostyczno-analityczna sytuacji społecznej Gminy Iwanowice

Diagnoza stanowi konieczną i niezbędną podstawę do wyznaczania celów oraz sformułowania skutecznych i długofalowych działań strategicznych, które służyć mają rozwiązaniu istotnych problemów społecznych występujących w danej gminie.

Diagnoza sporządzana do celów tworzenia strategii jest przeprowadzana celem zgromadzenia, zweryfikowania, uzupełnienia oraz pogłębienia posiadanej już wiedzy na temat gminy. Tworząc diagnozę należy zwrócić uwagę zarówno na pozytywne aspekty tj. wskazać mocne strony, zasoby, szanse rozwojowe danej jednostki jak również negatywne ukazujące deficyty, braki, obszary hamujące rozwój. „Diagnoza problemów społecznych w SRPS koncentruje się na zidentyfikowaniu i opisanie takich zjawisk, które trwale ograniczają zaspokojenie współczesnych potrzeb społecznych dotyczących wielu osób w społeczności lub stwarzają zagrożenie wystąpienia takiego ograniczenia. Diagnoza społeczna powinna uwzględniać zarówno poziom, jak i możliwości zaspokojenia potrzeb społecznych”.⁵

Sekwencja działań w procesie diagnozowania w SRPS⁶

5 T. Schimanek, Diagnozowanie problemów społecznych, Warszawa: FISE Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych 2015 s. 3-5.

6 Strategia rozwiązywania problemów społecznych. Podręcznik metodyczny-część praktyczna. s. 91

Podstawą do rozpoczęcia prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice była konieczność uaktualnienia danych zawartych w dokumencie opracowanym na lata 2016-2020.

Część diagnostyczno-analityczna oparta została na badaniu źródeł zastanych, analizie ankiety oraz na konsultacjach społecznych.

Ogólna charakterystyka tendencji demograficznych i struktury ludności z terenu Gminy Iwanowice oparta została na informacji pochodzącej z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.

Rozmiar problemów społecznych występujących na przedmiotowym obszarze oparty został na analizie danych pozyskanych za pomocą ankiety oraz danych zgromadzonych w wyniku analizy sprawozdań merytorycznych (GZEAS, GOPS, UPPK, KP). Analiza powyższych danych pozwoliła na wskazanie najistotniejszych obszarów problemów społecznych, którymi samorząd lokalny powinien zająć się, ujmując je tym samym w strategii rozwiązywania problemów społecznych. W celu weryfikacji danych wtórnych przeprowadzono wywiad oraz dyskusję z ekspertami wchodzącymi w skład Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powołanego Zarządzeniem Nr 80/2020 Wójta Gminy Iwanowice z dnia 23 września 2020 r.

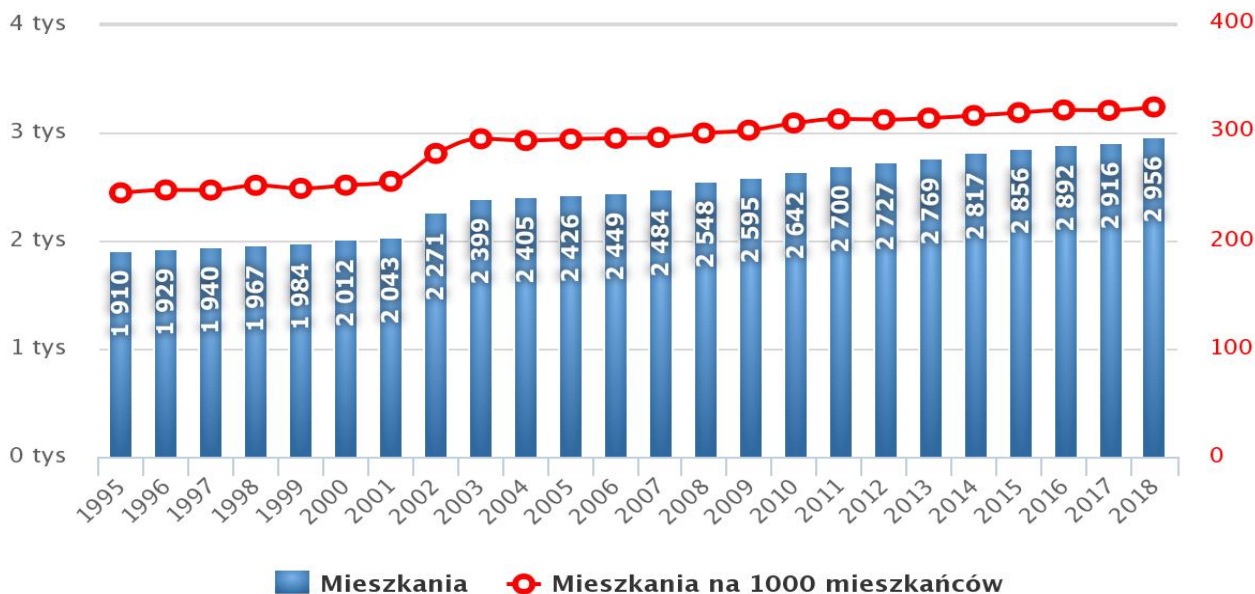
Gmina Iwanowice jest gminą wiejską leżącą w północnej części powiatu krakowskiego w odległości 20 km od Krakowa. Powierzchnia gminy wynosi: 71,1 km², część obszaru gminy przynależy do Dłubiańskiego Parku Krajobrazowego. W obrębie Gminy Iwanowice znajdują się 23 sołectwa. Położenie Gminy przedstawia poniższa mapa:

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2019 r., liczba mieszkańców Gminy Iwanowice wynosi 9 164 osoby, w tym 49,8% stanowią kobiety, a 50,2 % mężczyźni. Na terenie gminy w latach 2002-2019 obserwuje się wzrost liczby mieszkańców na poziomie 13,2 %.

Liczba mieszkań w latach 1995–2018

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Średni wiek mieszkańca oscyluje w okolicy 39 lat. Gmina Iwanowice w 2019 r., miała ujemny przyrost naturalny wynoszący -6.

Kolejnym etapem opracowania strategii było przeprowadzenie analizy SWOT wśród przedstawicieli różnych instytucji lokalnych. Powyższa analiza pozwoliła na identyfikację problemów oraz określenie szans i zagrożeń oraz wskazanie na silne i słabe strony polityki społecznej.

IV. Diagnoza kluczowych problemów

Problemy społeczne identyfikowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz środowisko lokalne.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Iwanowice. Do obowiązków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej należy: udzielanie świadczeń, prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej, kontakt z jednostkami i instytucjami w tym z samorządem lokalnym.

Znaczący wpływ na możliwość skorzystania z systemu pomocy społecznej w Polsce mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz innych aktach normatywnych. Najistotniejszym czynnikiem który wpływa na przyznanie świadczenia jest kryterium dochodowe osoby i rodziny ustalone według Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Każdy mieszkaniec ma prawo korzystać z systemu pomocy społecznej. Podstawowym czynnikiem, który wpływa na przyznanie pomocy jest spełnienie wspomnianego wcześniej kryterium dochodowego, informującego o istotnym braku środków do życia w przypadku osoby samotnie gospodarującej jak i całej rodziny.

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze powody udzielania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iwanowicach w latach 2017-2019.

Tabela 1. Najistotniejsze powody przyznania pomocy społecznej przez GOPS w latach 2017-2019.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Rok						
Ubóstwo	55	66	51	92	136	82
Długotrwała lub ciężka choroba	73	70	71	144	125	132
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20	17	21	79	71	92
Niepełnosprawność	60	67	55	105	102	80
Bezrobocie	45	24	36	105	59	80
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6	5	2	25	29	12
Alkoholizm	3	4	5	3	4	5
Przemoc w rodzinie	1	1	2	2	1	4

Źródło: MPiPS-03 Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej-pięniężnych w naturze i usługach za 2017, 2018, 2019.

Analizując powyższe dane należy zwrócić uwagę na dużą liczbę rodzin objętych wsparciem systemu pomocy społecznej z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby, ubóstwa oraz niepełnosprawności. W analizowanym okresie trzeba zaznaczyć, że były to zasadnicze przyczyny ubiegania się o pomoc. W każdym z przedstawionych powodów wahaniami ulegała liczba osób

uzyskujących pomoc w wyniku ubóstwa, długotrwałej i ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności. Należy zauważyć wzrost liczby osób bezrobotnych oraz mających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Środowisko lokalne to gromada ludzi zamieszkujących ograniczone i względnie izolowane terytorium, posiadających i ceniących wspólną tradycję, wartości i symbole, instytucję usługowe i kulturowe, świadomych jedności, odrębności i gotowości do wspólnego działania, żyjących w poczuciu przynależności i wewnętrznego bezpieczeństwa.⁷

Diagnoza kluczowych problemów społecznych Gminy Iwanowice w oparciu o wyniki ankiety „Problemy społeczne w środowisku lokalnym” oraz pracę Zespołu do spraw opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice na lata 2021-2026 pozwoliła na wyodrębnienie następujących problemów społecznych:

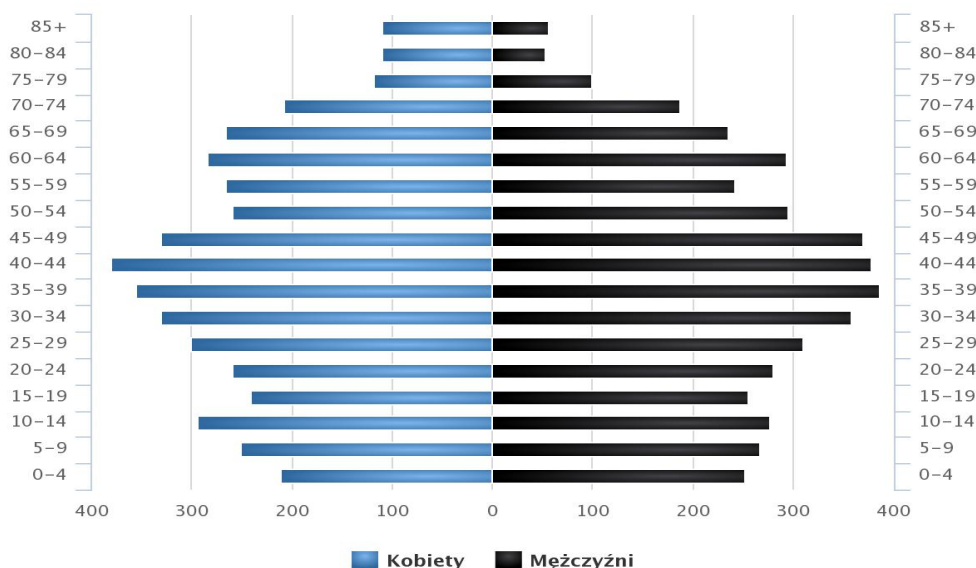
Problem społeczny nr 1

Kwestie starości i opieki nad osobami starszymi

Posługując się terminem „osoby starsze” mamy na myśli osoby w wieku poprodukcyjnym. Starość będąca efektem procesu starzenia się ma przede wszystkim wymiar biologiczny (obniżenie sprawności fizycznej, pogorszenie pracy zmysłów) oraz psychiczny (zmiana osobowości człowieka, pogorszenie pamięci, trudności w koncentracji,) oraz społeczny (trudność w przystosowaniu się do pełnienia ról społecznych, poddawanie się stereotypom). Zamieszczona poniżej rycina ukazuje strukturę wiekową mieszkańców.

Piramida wieku mieszkańców gminy Iwanowice, 2019

(Źródło: GUS)

Do najważniejszych problemów osób starszych (zgodnie z badaniami ankietowymi) możemy zaliczyć:

- życie w ubóstwie
- samotność
- chorobę
- niepełnosprawność
- poczucie nieprzydatności

W związku ze zmianą modelu rodziny, coraz częściej zanikają rodziny w których osoby starsze mogły liczyć na opiekę i zainteresowanie. Poważnym problemem staje się sytuacja w której senior staje się niesprawny i nie może liczyć na pomoc najbliższej rodziny. Szczególny problem stanowi umieszczanie osób starszych w domach pomocy społecznej- będący rozwiązaniem skrajnym ale niejednokrotnie jedynym. Zamieszkanie w domu pomocy społecznej wiąże się z całkowitą zmianą otoczenia, dotychczasowych warunków życia. Uwzględniając specyfikę środowiska osób starszych istnieje konieczność stworzenia systemu, który będzie zaspakajał ich potrzeby.

W ramach prognozy zmian zaproponowane zostały następujące działania:

- kontynuacja działań w ramach Senior +
- organizacja wolontariatu skierowanego do osób starszych
- edukacja i zaangażowanie rodzin w zakresie opieki nad osobami starszymi w rodzinie
- organizacja pomocy sąsiedzkiej
- kontynuowanie wsparcia w formie usług opiekuńczych
- utworzenie dziennego domu pobytu dla seniorów

Problem społeczny nr 2

Kwestie osób niepełnosprawnych

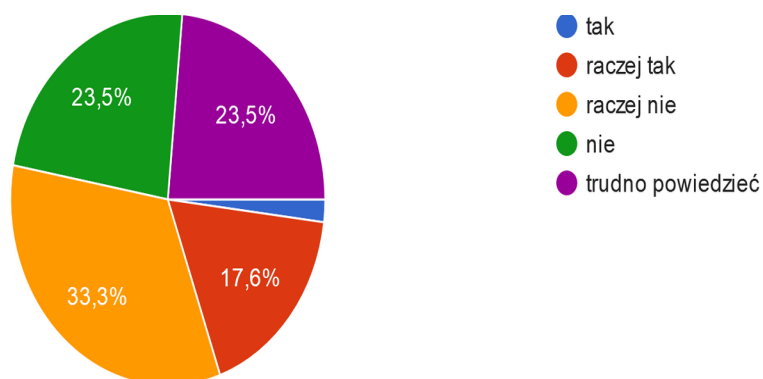
Ustawodawca w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych definiuje niepełnosprawność jako „trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.”⁸

Poniższa grafika przedstawia ocenę pomocy oferowanej osobom niepełnosprawnym zamieszkującym na terenie Gminy Iwanowice wg społeczności lokalnej:

8 Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

Respondenci udzielili odpowiedzi na następujące pytanie:

Czy oferta pomocy osobom niepełnosprawnym w gminie (m.in. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca ?

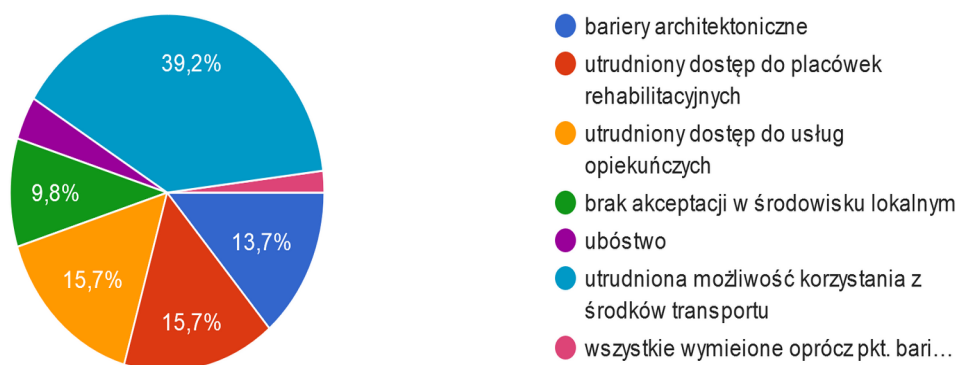

Źródło: badania własne w Gminie Iwanowice

Zamieszczony poniżej wykres pozwala na wskazanie głównych kierunków działań jakie należy podjąć celem poprawy warunków osób z niepełnosprawnością.

Respondenci udzieli odpowiedzi na następujące pytanie:

Jakie problemy społeczne najczęściej dotyczą osoby niepełnosprawne w gminie ?

Źródło: badania własne w Gminie Iwanowice

W ramach prognozy zmian zaproponowane zostały następujące działania:

- podjęcie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych a tym samym ułatwienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- współpraca z instytucjami zajmującymi się ochroną zdrowia celem umożliwienia osobom niepełnosprawnym wszechstronnej rehabilitacji, dostępu do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny;
- podjęcie działań zmierzających do większej mobilności osób niepełnosprawnych poprzez wyasygnowanie środków finansowych na specjalistyczny transport;
- propagowanie w środowisku lokalnym idei pomocy sąsiedzkiej;
- podnoszenie kompetencji zawodowych osób świadczących usługi opiekuńcze poprzez kursy, szkolenia;
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym zdobywania/podnoszenia kompetencji zawodowych poprzez kursy, szkolenia organizowane przez OPS w ramach projektów;

Problem społeczny nr 3

Zubożenie społeczeństwa i dysfunkcjonalność rodziny

Według danych GUS w 2018 w Polsce odnotowano zahamowanie tendencji spadkowej zasięgu ubóstwa ekonomicznego szacowanego w oparciu o wydatki gospodarstw domowych. Na podstawie wyników badań budżetów gospodarstw domowych ustalono m.in.:

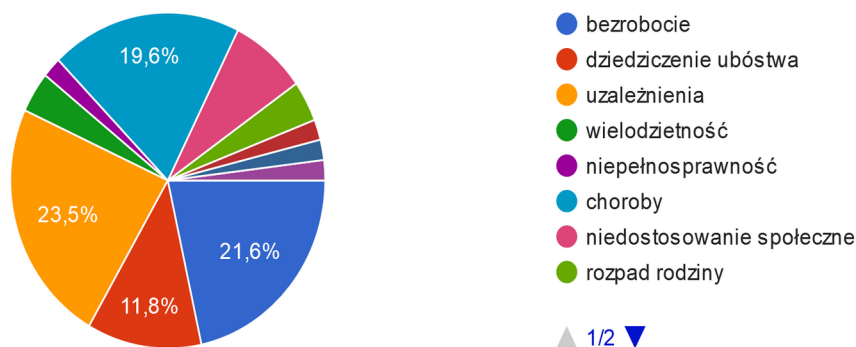
- wzrost zasięgu ubóstwa skrajnego (z ok. 4% osób do ok. 5% osób) oraz relatywnego (z ok. 13% osób do ok. 14%);
- wzrost zasięgu ubóstwa wśród gospodarstw domowych z dziećmi na utrzymaniu (z co najmniej 3 dzieci z 6,4% na 7,0%, a z 1 dzieckiem z 1,3% na 1,9%);
- wzrost ubóstwa dotyczył w większym stopniu mieszkańców wsi (z 7,3% na 9,4%) niż miast (z 2,4% na 2,8%).⁹

Poniższa grafika obrazuje przyczyny ubóstwa w opinii społeczności lokalnej:

Respondenci udzielili odpowiedzi na następujące pytanie:

Jakie są przyczyny popadania w ubóstwo ?

9 GUS 2019, zasieg_ubostwa_ekonomicznego_w_polsce_w_2018_r-3.pdf

Źródło: badania własne w Gminie Iwanowice

Rodzina dysfunkcyjna to rodzina, która nie spełnia swoich funkcji. „W ostatnich latach życie rodzinne przechodzi przez określone zmiany: zmienia się model życia rodzinnego, wzrasta liczba kobiet pracujących, zmienia się poziom zaangażowania rodziców w proces wychowania, maleje autorytet starszych osób w rodzinie, zmienia się spojrzenie na rolę ojca w wychowaniu. Wzrasta liczba rodziców samotnie wychowujących dzieci. Wiele rodzin doświadcza konfliktu związanego z pełnieniem określonych ról w rodzinie. Uzasadniona wydaje się więc potrzeba spojrzenia na współczesną rodzinę z szerszej perspektywy, uwzględniającej różnorodne uwarunkowania jakości życia małżeńskiego i rodzinnego”. (Beata Krzesińska-Żach „Pedagogika rodziny” s. 7, 2007)

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: przemoc domowa, uzależnienie, choroba psychiczna, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych.

W ramach prognozy zmian zaproponowane zostały następujące działania:

- wielosektorowe wsparcie rodzin z wieloma problemami poprzez ułatwienie dostępu do szkoleń podnoszących kompetencje rodzicielskie, zwiększenie możliwości korzystania ze wsparcia psychologa, pedagoga
- pomoc rzeczowa i finansowa dla członków rodzin dysfunkcyjnych
- reintegracja zawodowa (roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, szkolenia)

Problem społeczny nr 4

Kwestie uzależnienia od alkoholu

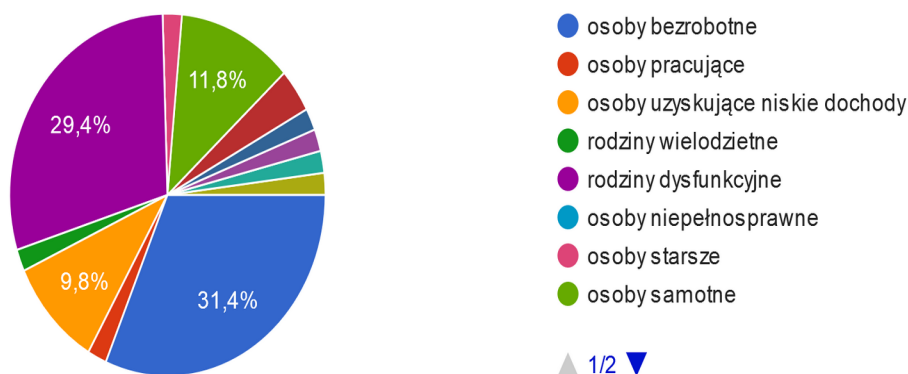
Problemy wynikające z nadużywania alkoholu stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Nadmierne spożywanie alkoholu wpływa negatywnie na stan zdrowia populacji, zdolność do konkurencyjności na rynku pracy, relacje interpersonalne oraz środowisko rodzinne.

Problemy alkoholowe, dotyczą bardzo wielu mieszkańców naszej gminy, dotyczą osób w różnym wieku, niezależnie od posiadanego statusu społecznego, płci, wykształcenia. Alkoholizm jest przyczyną powstawania wielu problemów zdrowotnych, materialnych, zawodowych a także wychowawczych. Uzależnienie często bywa przyczyną agresji, stosowania przemocy wobec członków rodziny, stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci, kryzysu a nawet rozpadu rodziny.

Poniższa grafika ukazuje, która z grup społecznych najbardziej zagrożona jest problemem uzależnienia od alkoholu:

Respondenci udzielili odpowiedzi na następujące pytanie:

Kto zagrożony jest problemem uzależnienia w gminie ?

Źródło: badania własne w Gminie Iwanowice

Zgodnie z danymi uzyskanymi z Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy w Iwanowicach w 2019 r. przeprowadzono 39 rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, skierowano 7 wniosków do Sądu o objęcie przymusowym leczeniem od uzależnienia alkoholowego, do punktu terapeutycznego skierowano 32 osoby z którymi komisja ma kontakt i monitoruje ich terapię.

W ramach prognozy zmian zaproponowane zostały następujące działania:

- profilaktyka i edukacja rodzinna;
- dostęp do terapeutów, psychologów, psychiatrów

- działania profilaktyczne ukierunkowane na zdrowy styl życia

Problem społeczny nr 5

Kwestia przemocy w rodzinie

Rodzina, jako podstawowa komórka społeczna, jest wyjątkowo istotnym elementem przy organizowaniu polityki społecznej. To w rodzinie kształtuje się następne pokolenie i dlatego należy podejmować wszelkie działania by ją wspomagać i chronić. Problemy w rodzinie powiązane są bardzo często z sytuacją materialną, różnego rodzaju uzależnieniami, chorobami czy przestępczością. Zadaniem władz jest kontrola sytuacji rodzin w gminie, dostarczenie pomocy rodzinom z problemami różnego rodzaju, a w razie konieczności także interweniowanie. Przemoc w rodzinie jest jedną z najczęściej obserwowanych patologii. Ze wcześniejszych dokumentów dostarczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynika, że często są to sytuacje powtarzalne, występujące w różnych odstępach czasu w tych samych domach. Ukazuje to w pewnym stopniu bezowocność pracy z rodzinami, lub po prostu braki w programie pomocowym w tym obszarze. Jednocześnie w dokumentach jasno podkreślone jest, że skala problemu może być większa i trudna do określenia. Jako przyczyna podana jest niska skłonność do przyznawania się do problemów, a także do reagowania w przypadku zaobserwowania takich sytuacji u osób z otoczenia. Władze gminy dostrzegają także niewystarczający poziom działań wobec problemu przemocy w rodzinie ze strony Państwa. Ponadto w Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawarte są informacje o fakcie, że przyczynami przemocy w rodzinie w większości przypadków jest uzależnienie od alkoholu, a w mniejszości są to zaburzenia psychiczne. Zespół ekspertów wskazuje jak ważny jest w naszej Gminie, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 w Gminie Iwanowice opracowany w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. Z 2020 r. poz. 821), w myśl którego gmina zobowiązana jest do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny oraz tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie, angażującego zasoby Gminy. Stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie według ekspertów ważne jest:

- działanie o charakterze profilaktycznym
- interdyscyplinarna współpraca służb na rzecz problemu przemocy
- zwiększenie pomocy terapeutycznej dla sprawców jak i ofiar przemocy.

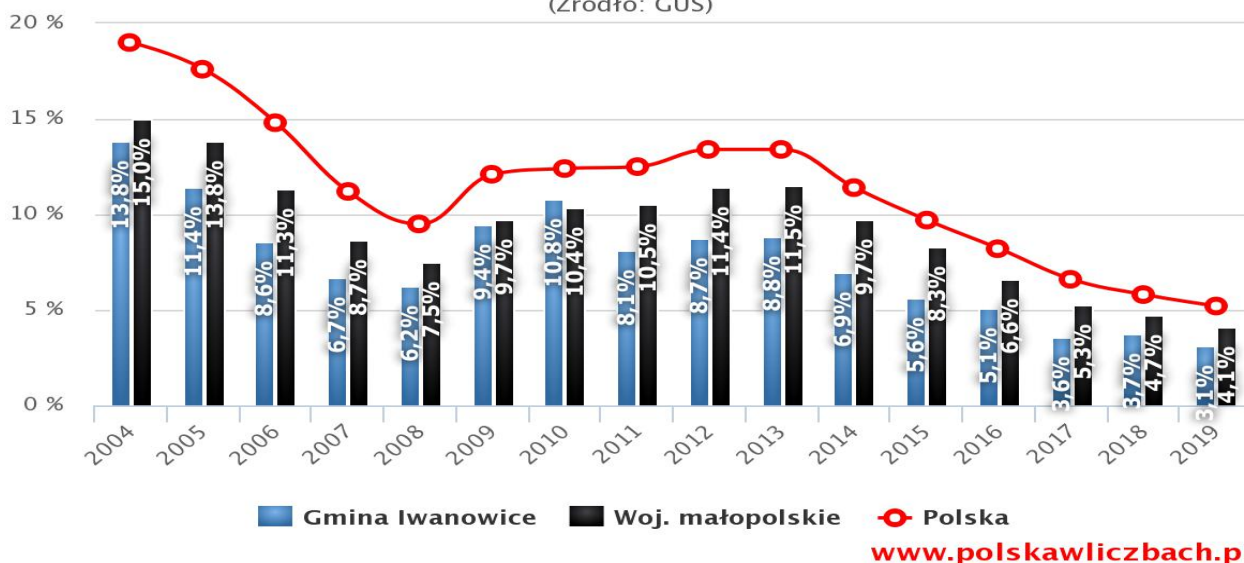
Kwestia bezrobocia

Dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Gminie Iwanowice nie uwzględniają osób bezrobotnych posiadających gospodarstwa rolne powyżej 1ha. Osoby te z mocy ustawy podlegają ubezpieczeniu w KRUS i również wymagają wsparcia. Obszary typowo rolnicze, do których należy Gmina Iwanowice, często dotknięte są poważnym, trudnym do oszacowania problemem występowania bezrobocia ukrytego –agrarnego. Występuje ono wtedy, gdy konieczną do wykonania pracę w gospodarstwie wykonuje więcej osób, niż w rzeczywistości mogłoby ją efektywnie wykonywać. Oznacza to, że w niektórych gospodarstwach pracują osoby, które nie przyczyniają się do zwiększenia ich produkcji i gdyby w tym czasie pracowały w innym miejscu, gospodarstwo funkcjonowałoby bez zmian. Pomimo tego, że oficjalnie pracują w gospodarstwie ich praca nie przyczynia się do generowania przez gospodarstwo dochodów lub okresowo pozostają bez zajęcia. Podejmowanie działań prowadzących do utworzenia nowych miejsc pracy oraz rozwijanie branż pozarolniczych na terenie gminy może pomóc w minimalizowaniu ryzyka wystąpienia tego zjawiska można zaproponować alternatywę w formie:

- rozwój aktywnych form pomocy dla osób bezrobotnych
- współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy
- promowanie idei ekonomii społecznej

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Iwanowice w latach 2004 – 2019

(Źródło: GUS)

W gminie Iwanowice na 1000 mieszkańców pracuje 60 osób . 60,0% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 40,0% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Iwanowice wynosiło w 2019 roku 3,1% (3,2% wśród kobiet i 3,0% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Iwanowice wynosiło 5 248,76 PLN, co odpowiada 108.60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Iwanowice 786 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 82 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -704. 26,9% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Iwanowice pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 29,1% w przemyśle i budownictwie, a 25,2% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0% pracuje w sektorze finansowym.

V. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest klasycznym narzędziem stosowanym w analizie strategicznej, jest zestawieniem zarówno mocnych jak i słabych stron analizowanego podmiotu, określeniu zasobów oraz możliwych zagrożeń. Wnikliwe opracowanie analizy SWOT jest niezwykle istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Stanowi swoistego rodzaju punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych oraz kierunków działań.

Poniższy diagram obrazuje podział czynników na poszczególne grupy analizy SWOT ¹⁰.

SILNE STRONY

Wewnętrzne, będące w dyspozycji gminy

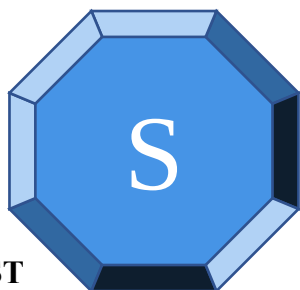
unikatowe zasoby,

umiejętności

lub inne aspekty

odróżniające daną JST

od innych jednostek.

SŁABE STRONY

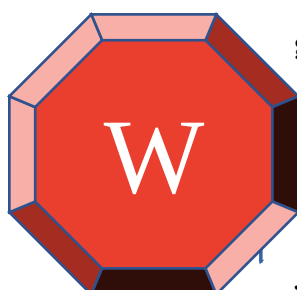
Wszystkie aspekty funkcjonowania

gminy, zasoby, czynności,

które ograniczają jej

sprawność lub blokują

jej rozwój.

SZANSE

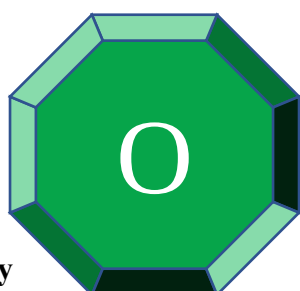
Pozytywne czynniki

w otoczeniu, które

wpływają na

funkcjonowanie gminy

nad którymi nie ma kontroli.

ZAGROŻENIA

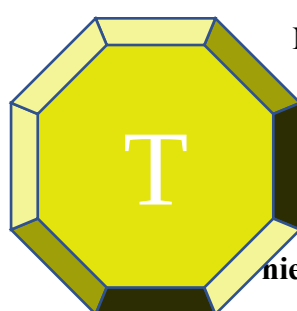
Negatywne czynniki tych

obszarów na zewnątrz

gminy, nad którymi

nie ma kontroli a wpływają

na jej funkcjonowanie.

a) Mocne i słabe strony

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• zwiększająca się liczba mieszkańców gminy;• warunki środowiskowe sprzyjające rozwojowi agroturystyki;• kapliczki, zabytki, muzeum;• położenie w Dłubniańskim Parku Krajobrazowym;• ścieżki rowerowe;• liczne obiekty sportowo-rekreacyjne;• dobre położenie komunikacyjne- bliskość aglomeracji miejskiej;• mocno zakorzeniona kultura lokalna, prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich, aktywni seniorzy oraz liczne stowarzyszenia;• doświadczona i wykwalifikowana kadra pedagogiczna w szkołach;• silnie zaakcentowana działalność organizacji pozarządowych;• różne formy wsparcia mieszkańców (GOPS, OSP, GCKiB, służba zdrowia, szkoły)• promowanie gminy poprzez imprezy lokalne;• realizacja licznych projektów;• dobrze zorganizowany system pomocy społecznej;• działalność spółdzielni socjalnej;• sprawnie działający samorząd;• realizacja projektu „Usługa indywidualnego transportu door-to-door w Gminie Iwanowice”	<ul style="list-style-type: none">• Niskie kwalifikacje oraz niski poziom wykształcenia wśród osób długotrwale bezrobotnych• brak mieszkań komunalnych i socjalnych• rozdrobnienie gospodarstw rolnych i ukryte bezrobocie na wsi;• niedostateczna infrastruktura w dziedzinie wspierania rodzin;• wzrost liczby osób niepełnosprawnych oraz starszych korzystających z pomocy społecznej;• wyuczona bezradność i roszczeniowa postawa wśród osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej;• przeciążenie pracowników socjalnych ilością zadań;• brak bazy rehabilitacyjnej oraz usług transportowych dla osób niepełnosprawnych i starszych;• słabe wsparcie specjalistyczne dla rodziny;

--	--

b) Szanse i zagrożenia

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • położenie geograficzne, walory przyrodnicze gminy (Dłubniański Park Krajobrazowy); • dostępność zewnętrznych źródeł finansowania; • kompleksowa praca socjalna z jednostką, rodziną; • wspieranie rodzin w problemach opiekuńczo-wychowawczych; • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych; • stały rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających pomocy; • udział podopiecznych oraz mieszkańców gminy w organizowanych kursach i szkoleniach, udział w projektach; • współpraca z organizacjami pozarządowymi; 	<ul style="list-style-type: none"> • trudna sytuacja gospodarcza spowodowana pandemią COVID-19 • wzrost obowiązków samorządów; • zła kondycja fizyczna najmłodszego pokolenia; • wzrost patologii społecznych, w tym narastający problem uzależnienia dzieci i młodzieży; • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów; • brak wystarczających środków finansowych na oświatę, służbę zdrowia, pomoc społeczną; • likwidacja miejsc pracy z uwagi na pandemię; • zagrożenia demograficzne; • kryzys gospodarczy; • rozwój szarej strefy zatrudnienia; • dezintegracja wspólnoty, anonimowość mieszkańców;

VI. Cele strategiczne i operacyjne w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Iwanowice.

6.1. Cele strategiczne i operacyjne.

Misja gminy w obszarze zintegrowanej polityki społecznej wyraża dalekosiężne zamierzenia i aspiracje gminy. Zebrany materiał źródłowy oraz wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Iwanowice pozwoliły wskazać grupę najważniejszych problemów społecznych w gminie.

CEL STRATEGICZNY:

Tworzenie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, który będzie sprzyjał wzrostowi spójności społecznej oraz podnoszeniu jakości życia mieszkańców Gminy Iwanowice.

Jednym z najważniejszych priorytetów władz Gminy Iwanowice jest zapewnienia wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, tym samym stworzenie możliwości oraz warunków do rozwoju we wszelkich dziedzinach życia. Szczególną uwagę należy otoczyć osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w działania mające na celu podniesienie warunków życia społeczności lokalnej.

Celami operacyjnymi do osiągnięcia w latach 2021-2025 są następujące kierunki i przypisane do nich działania:

I. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin w trudnych sytuacjach życiowych.

Kierunki działania do celu operacyjnego I :

1. Diagnozowanie zagrożeń i problemów rodzin, osób starszych oraz niepełnosprawnych.

2. Wzmacnianie działań mających na celu zapobieganie dezintegracji poprzez rozwój usługi asystenta rodziny, pracy socjalnej, usług opiekuńczych.
3. Promowanie oferty dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin.
4. Rozwój dostępności usług rehabilitacyjnych i lokomocyjnych dla osób niepełnosprawnych.
5. Organizacja poradnictwa specjalistycznego dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
6. Wspieranie działań klubów seniora.
7. Popularyzacja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród pracodawców i instytucji publicznych.
8. Integracja działań placówek edukacyjnych w zakresie spędzania czasu wolnego, promowania zdrowego stylu życia.
9. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz PFRON-em.
10. Kontynuowanie dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych.
11. Kontynuowanie wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

II. Działania zmierzające do aktywności społecznej jak i zawodowej grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz bezrobocie.

Kierunki działania do celu operacyjnego II :

1. Umacnianie i rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi.
2. Rozwój oferty doradztwa zawodowego w szkołach podstawowych
3. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych.
4. Rozwijanie kompetencji społecznych między mieszkańcami Gminy Iwanowice.
5. Podjęcie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy na rzecz osób bezrobotnych
6. Realizacja projektów unijnych na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.
7. Zachęcenie klientów do systematycznego poszukiwania pracy poprzez objęcie ich pracą socjalną

8. Organizowanie kursów i szkoleń dla osób zagrożonych i wykluczonych społecznie: osoby niepełnosprawne, ofiary przemocy, osoby bezrobotne, bezdomne.
9. Współpraca między organizacjami pozarządowymi a instytucjami których zadaniem jest praca z osobami bezrobotnymi.
10. Udzielanie rodzinom dotkniętym bezrobociem wsparcia finansowego i rzeczowego.
11. Propagowanie wśród mieszkańców posiadających trudności z samodzielnym przemieszczaniem się usługi indywidualnego transportu door-to-door.

III. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego, w tym profesjonalizacja kadr pomocowych.

Kierunki działania do celu operacyjnego III :

1. Współpraca gminy i powiatu w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej.
2. Wspieranie działań podmiotów ekonomii społecznej.
3. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Tworzenie wolontariatu, ukierunkowanego na pomoc osobą wymagającym wsparcia.
5. Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji kadr pomocowych.
6. Utworzenie mieszkania chronionego.
7. Utworzenie dziennego domu pobytu dla seniorów

VII. Źródło finansowania

Zasady finansowania zależne są od typu realizowanego zadania.

Źródła finansowania Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej:

- środki własne,
- środki z budżetu państwa,

Finansowanie pomocy społecznej wypełniane jest w oparciu o zasady wynikające z ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) oraz ustawy o rachunkowości (Dz. U. Z 2009 r. Nr 152, poz. 1223).

Przy finansowaniu instytucji pomocy społecznej działających w ramach samorządu zastosowanie mają także właściwe ustawy: - o samorządzie gminnym – 8 marca 1990 Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), - ustawa o pomocy społecznej – 12 marca 2004 Dz. U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

7.1. Wdrażanie, monitorowanie oraz ewaluacja strategii.

Procedury wdrażania, monitorowania i aktualizacji zawierają listę działań, których podjęcie ma na celu ułatwienie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 oraz umożliwienie stałego monitorowania i dostosowywania zapisów Strategii do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego. Proces wdrażania Strategii jest rozpatrywany na trzech głównych poziomach: organizacyjnym, merytorycznym i społecznym.

- Poziom organizacyjny Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej. Partnerów, biorących udział w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026, można podzielić na trzy główne grupy:
 - 1) instytucje publiczne (władze samorządowe, instytucje użyteczności publicznej, agendy rządowe),
 - 2) prywatni przedsiębiorcy i organizacje otoczenia biznesu (firmy, spółdzielnie, stowarzyszenia gospodarcze),
 - 3) organizacje pozarządowe (towarzystwa i stowarzyszenia, fundacje, parafie, grupy nieformalne, liderzy lokalni).

Praca zespołowa, partnerska na rzecz rozwoju polityki społecznej wymaga od osób i organizacji pełnego zaangażowania. Być „partnerem” oznacza w pełni odpowiadać za działania własne i tych, z którymi wspólnie podejmujemy decyzje. Tak realizowana zasada partnerstwa jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Koordynacja procesu wdrażania i aktualizacji Strategii będzie odbywać się poprzez wykorzystanie samorządowego modelu zarządzania Strategią. Model ten przekazuje proces zarządzania Strategią w ręce przedstawicieli władz jednostek samorządowych, a więc w tym przypadku – Wójt Gminy Iwanowice oraz Rada Gminy. Decyzje, podejmowane w porozumieniu tych organów, oparte na kompleksowym podejściu do uwarunkowań społeczno-gospodarczych, będą w bardzo istotny sposób wpływały na politykę społeczną Gminy Iwanowice. Wdrażanie Strategii Rozwiązywania

Problemy Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Celem wystąpienia efektu synergii w odniesieniu do działań władz samorządowych w zakresie stymulowania polityki społecznej gminy, zostaną nadane uprawnienia zarządzania strategią Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iwanowicach. Jego podstawowymi zadaniami powinny być:

- koordynacja współpracy z innymi partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami,
- harmonizacja realizacji działań zapisanych w Strategii,
- przedstawianie informacji o realizacji Strategii,
- pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w Strategii.

Wszyscy partnerzy realizujący zadania zapisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 będą proszeni o aktywną współpracę z zespołem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwanowicach. W tym celu, u każdej jednostki koordynującej zadania w Strategii powinna zostać wyznaczona osoba do kontaktu z Ośrodkiem, szczególnie w kontekście aktualizacji i monitorowania Strategii. Utworzenie takiej sieci współpracy na terenie gminy z pewnością przyczyni się do koordynacji zadań w zakresie polityki społecznej, efektywniejszego generowania pomysłów na wspólne projekty oraz realnego zarządzania Strategią. Sprawozdawczość z monitoringu i ewaluacji oraz aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 dokonywane będą w okresach dwuletnich.

Zespół Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwanowicach dokonuje okresowej oceny stopnia realizacji Strategii w oparciu o dwa elementy podsystemu monitorowania i ewaluacji:

Analizę wskaźnikową, bazującą na miernikach wyznaczonych dla każdego celu operacyjnego Strategii, opracowywaną przez Ośrodek w oparciu o pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:

- statystyka publiczna – generowana przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych, dostępna pod adresem www.stat.gov.pl – z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych;
- statystyka prowadzona przez samorząd gminny – generowana i gromadzona przez poszczególne komórki Urzędu Gminy w Iwanowicach oraz jednostki gminne, zobowiązane do terminowego przekazywania danych i informacji do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwanowicach;

- statystyka prowadzona przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd powiatowy, samorząd regionalny i administrację rządową dot. działań zbieżnych merytorycznie z badanym celem operacyjnym.

Poziom merytoryczny.

Poziom merytoryczny obejmuje wdrażanie i monitorowanie realizacji celów zapisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 oraz przegląd zapisów Strategii i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących, osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe). Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice określona została na lata 2021-2026. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii będą dokonywane w następujący sposób:

- Grupa robocza spotyka się raz w roku, celem dokonania oceny zadań realizowanych w danym okresie (w roku poprzednim bądź realizowanych obecnie). W trakcie spotkań grupy roboczej oceniana będzie skuteczność stosowanych instrumentów realizacyjnych, identyfikowane i analizowane będą sukcesy w realizacji zadań, problemy, które ograniczały lub uniemożliwiły realizację wyznaczonych zadań, a także środki podjęte w celu ich przezwyciężenia. Formułowane będą rekomendacje dotyczące realizacji podobnych zadań w przyszłości.

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w oparciu o dane z jednostek i od partnerów realizacyjnych, sporządza co 2 lata raport z realizacji niniejszej Strategii.

- Na wniosek zespołu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iwanowicach organizowane jest posiedzenie Rady, w trakcie którego odbywa się dyskusja i ewentualna aktualizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice.

Poziom społeczny

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań Strategii.

Głównym adresatem zapisów Strategii są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- Radni, pracownicy Urzędu Gminy w Iwanowicach i gminnych jednostek organizacyjnych;
- Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;

- Organizacje pozarządowe z terenu gminy, Powiatowy Urząd Pracy, placówki edukacyjne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Upowszechnienie zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 wśród społeczności lokalnej ma na celu:

- Poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026;

- Objaśnienie dalszych etapów procesu planowania rozwoju polityki społecznej w gminie – realizacja zapisów Strategii, zaproszenie partnerów do współpracy;

- Prezentację lokalnego potencjału społecznego Gminy Iwanowice, priorytetów i kierunków jego rozwoju w najbliższych latach (obszary priorytetowe i cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki interwencji);

- Objaśnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu polityki społecznej i sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 (zidentyfikowanych kierunków interwencji);

- Zachęcenie do wzięcia udziału w realizacji zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026.

W celu upowszechnienia treści Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 proponuje się realizację następujących działań:

- Opracowanie krótkiego materiału przybliżającego mieszkańcom treść Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026;

- Umieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy, GOPS i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) materiału przybliżającego zainteresowanym treść Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026;

- Przekazanie bibliotece oraz szkołom z terenu gminy wydrukowanego egzemplarza tekstu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026

Ważnym adresatem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Iwanowice na lata 2021-2026 jest również otoczenie jednostki, szczególnie: sąsiednie gminy, Zarząd Województwa Małopolskiego, Wojewoda Małopolski, organizacje samorządu gospodarczego i organizacje pozarządowe o ponadlokalnym zasięgu działania.

Bibliografia:

1. Strategie w polityce społecznej, (red) M. Grewniński, A. Karwacki , Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, s.6
2. Dz. U. Z 2019 r. poz. 1507
3. T. Imiela, Próba oceny pozycji strategicznej i koncepcja strategii dla dużej elektrowni na przykładzie elektrowni Bełchatów II, Łódź, Politechnika Łódzka, Wydział Organizacji i Zarządzania 2010, s.173.
4. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (Dz. U.2019 r. poz. 1507) str.17
5. T. Schimanek, Diagnozowanie problemów społecznych, Warszawa: FISE Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych 2015 s. 3-5.
6. Strategia rozwiązywania problemów społecznych. Podręcznik metodyczny -część praktyczna. s. 91
7. T. Pilch Środowisko lokalne -struktura, funkcje, przemiany , Warszawa 1995 s.157)
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych
9. GUS 2019, zasięg_ubostwa_ekonomicznego_w_polsce_w_2018_r-3.pdf

Sporządził:

Paulina Busłowicz

Joanna Małek

Katarzyna Wawrzyniak